

Εκπαιδευτικά Μονοπάτια: Εξερευνώντας τον λόφο του Λυκαβηττού

Αιμιλία Καραντζούλη, Κωνσταντίνος Καραντζούλης, Νίκος Κατσαρός, Φοίβος Τσαραβόπουλος _ Paths of Greece (Κοιν.Σ.Επ.)

info@pathsofgreece.gr

Περίληψη

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα **“Εκπαιδευτικά Μονοπάτια: Εξερευνώντας τον λόφο του Λυκαβηττού”** είναι εγκεκριμένο από το Ίδρυμα Εκπαιδευτικής Πολιτικής και υλοποιείται φέτος για δεύτερη χρονιά. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε **μαθητές/τριες Α΄ Βάθμιας Εκπαίδευσης** και επιδιώκει να φέρει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον της πόλης τους μέσα από βιωματικές δραστηριότητες.

Οι μαθητές/τριες, επιδιώκουμε να:

i. εργαστούν ομαδικά **ii.** διερευνούν τη σχέση τους με το φυσικό περιβάλλον **iii.** κατανοήσουν τη σημασία των μονοπατιών - τόσο ως προς τη βιωσιμότητα και την αειφόρο ανάπτυξη του τόπου τους, όσο και ως προς την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς **iv.** αποκρυπτογραφήσουν τους κώδικες της πεζοπορίας και εξοικειωθούν με σύγχρονες μεθόδους γεωγραφικού εντοπισμού και σηματοδότησης μέσα από τη χρήση ψηφιακών εργαλείων. Μετατρέπονται σε πεζοπόρους, γεωγράφους, χαρτογράφους και παρατηρητές/τριες των μονοπατιών της πόλης τους και συγκεκριμένα του πεζοπορικού δικτύου του **λόφου του Λυκαβηττού**, του δεύτερου υψηλότερου λόφου της Αττικής, με την εμβληματική ιστορία, τους μύθους και το υπέροχο φυσικό τοπίο. Ο συγκεκριμένος λόφος έχει επιλεγεί μεταξύ άλλων και λόγω της τοποθεσίας του στο κέντρο της πρωτεύουσας, καθώς οι μαθητές/τριες περπατώντας, παρατηρώντας, σημειώνοντας και συζητώντας έχουν την ευκαιρία να αντιπαραβάλλουν το τοπίο, τους ήχους και τα αρώματα της φύσης με τη θέα της πόλης, αναγνωρίζοντας σημεία αναφοράς και κάνοντας συγκρίσεις του φυσικού και αστικού τοπίου.

Περιγραφή

Ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος είναι απόρροια της συνεργασίας εκπαιδευτικών και επαγγελματιών σχετικά με τον **εντοπισμό**, τη **διάνοξη**, τη **σηματοδότηση** και την **προώθηση** ελληνικών μονοπατιών με μακρόχρονη εμπειρία στον συγκεκριμένο χώρο. Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται αναπτύσσονται στο σύνολό τους γύρω από τον κεντρικό άξονα μιας πεζοπορικής διαδρομής. Οι μαθητές/τριες χωρισμένοι σε ομάδες **Γεωγράφων** και **Παρατηρητών** ξεκινούν ένα ταξίδι μέσα σε κύτταρα οξυγόνου της πόλης τους κατά τη διάρκεια του οποίου έχουν την ευκαιρία: **i.** να κάνουν χρήση σύγχρονων συστημάτων εντοπισμού και καταγραφής γεωγραφικής θέσης **ii.** να σηματοδοτήσουν την πεζοπορική τους διαδρομή **iii.** να γνωρίσουν τα φυτά, αλλά και τα στοιχεία του πολιτισμού τους **iv.** να προβούν σε μια παρατήρηση και περιγραφή των συσχετισμών και των αλληλεπιδράσεων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος μέσα στο οποίο αναπτύσσεται η ανθρώπινη δραστηριότητα, με τέτοιο τρόπο που θα τους οδηγήσει στη συνειδητοποίηση των πλεονεκτημάτων και της ανάγκης για αειφόρο ανάπτυξη.

A. Οι **“Γεωγράφοι”** αποτελούν την ομάδα που προηγείται και καθοδηγεί. Στους/Στις μαθητές/τριες δίνεται tablet και αναλογικός χάρτης της περιοχής. Κάνοντας χρήση της εφαρμογής *Avenza Maps* μέσω του tablet **“χαράσσουν”** σε πραγματικό χρόνο το μονοπάτι πάνω στον ψηφιακό χάρτη. Η ίδια ομάδα αναλαμβάνει να επισημαίνει τον δρόμο που θα πρέπει να ακολουθηθεί στα σημεία διασταυρώσεων, αλλά και μέσω βιωματικού παιχνιδιού πραγματοποιεί τη σηματοδότηση των σημείων που χρειάζεται. Παράλληλα στον αναλογικό/τυπωμένο χάρτη οι μαθητές/τριες σημειώνουν την πεζοπορική τους διαδρομή, επισημαίνοντας τα σημεία τοποθέτησης των σηματοδοτήσεων, αλλά και καταγράφοντας πιθανά σημεία δυσκολίας ή άλλες παρατηρήσεις σχετικά με το έδαφος, την κλίση κ.λπ.

B. Οι **“Παρατηρητές”** αποτελούν την ομάδα που ακολουθεί και ασχολείται με την παρατήρηση του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος του μονοπατιού. Μια υπο-ομάδα αναλαμβάνει τη δημιουργία ηλεκτρονικού φυτολογίου μέσω λήψης φωτογραφιών με χρήση tablet, αλλά και αξιοποιώντας έναν κατάλογο πληροφοριών που παρέχεται σε ψηφιακή μορφή. Η δεύτερη υπο-ομάδα εντοπίζει και καταγράφει τα σημεία ενδιαφέροντος που έχουν σχέση με τον πολιτισμό. Ασχολείται ακόμα και με κτήρια που εντοπίζουμε ως θέα και όχι κατ’ ανάγκη μόνο με ό,τι συναντούμε εντός του μονοπατιού. Σε συγκεκριμένο φύλλο εργασίας/ αναλογικό χάρτη καλείται να εντοπίσει συγκεκριμένο αριθμό σημείων, ενώ παράλληλα εστιάζει την προσοχή της σε τρόπους/προτάσεις για τη βελτίωση της πεζοπορικής διαδρομής (π.χ. ώστε να εξυπηρετούνται και ΑΜΕΑ).

Paths of Greece

Η πεζοπορική διαδρομή της τάξης μας!

Ημερομηνία: _____ Τμήμα: _____

Χρήσιμος Εξοπλισμός για τη διαδρομή μας:

Σημεία ενδιαφέροντος που εντοπίσαμε:

Όσα μας έκαναν εντύπωση/ Όσα αξίζει να θυμόμαστε:

Φυτά (δέντρα, θάμνοι, λουλούδια) που παρατηρήσαμε:

2^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Κατανόώντας και αλλάζοντας την πόλη:
Δημόσιος Χώρος & Περιβάλλον
Ανισότητες & Δημοκρατία

<https://www.participatorylab.org/>